

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Barciany na lata 2017-2031.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Barciany zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2014 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 1127).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Barciany jest projekt uchwały budżetowej na 2017 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Barciany za lata 2014 i 2015, wartości planowane na koniec III kwartału 2016 roku oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2031. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Barciany została przygotowana na lata 2017-2031.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Barciany wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Barciany, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów prognozę wskazanych mierników oparto o Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 5 października 2016 roku, a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2017 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- 2) dla lat 2018-2031 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Wskaźnik	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PKB	3,60%	3,80%	3,90%	3,90%	3,70%	3,60%	3,30%
Inflacja	1,30%	1,80%	2,20%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%

Wskaźnik	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PKB	3,20%	3,10%	3,00%	2,90%	2,90%	2,80%	2,70%
Inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Wskaźnik	2031						
PKB	2,70%						
Inflacja	2,50%						

Źródło: Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – październik 2016 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2016.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2017 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2017 rok. Od 2018 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 \cdot (1 + CPI \cdot u_{CPI}) \cdot (1 + \Delta PKB \cdot u_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

ΔPKB - wskaźnik dynamiki PKB;

$u_{\Delta PKB}$ - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Barciany dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości);
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne);
5. pozostałe dochody (w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;
3. pozostałe dochody.

2.1 Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Barciany oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	INF	PKB
Udział w PIT	0,00%	100,00%
Udział w CIT	0,00%	100,00%
Podatki i opłaty	100,00%	0,00%
- podatek od nieruchomości	100,00%	0,00%
Subwencja ogólna	100,00%	0,00%
Dotacje i środki na cele bieżące	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości na 2017 rok zaplanowano w oparciu o uchwałę nr ..... w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od nieruchomości na 2017 rok.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako, że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w latach 2017-2031 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2017 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

Warto w tym miejscu podkreślić, że rok 2016 był pierwszym rokiem obowiązywania tzw. programu "500+", który znacząco wpłynął na nominalne wartości budżetowe ujęte w pozycji dotacji. Program 500+ ujęty jako dotacja ma wpływ na kategorię dochodów bieżących, która dalej przekłada się na sposób kształtowania wskaźnika z art. 243. Jednocześnie zbliżone kwoty, do tych ujętych w dotacji, są przedmiotem wydatkowania (wydatki bieżące). Powoduje to, że zmiana nie ulega saldo nadwyżki operacyjnej ale ulegają zmianie kwoty dochodów bieżących, wydatków bieżących a co za tym idzie również dochodów ogółem i wydatków ogółem. Konstrukcja wskaźnika powoduje, że w pierwszych latach wpływu dochodów z tytułu dotacji na program "500+" nieznacznie rosną możliwości nominalnej obsługi zadłużenia. Jednocześnie podkreślić należy, że takie podniesienie wartości budżetowych nie może być rozumiane jako ogólna poprawa sytuacji a jedynie jako zwiększenie zakresu zadań przekazanych JST. Wartości dotacji z tytułu programu 500+ (zarówno po stronie dochodowej i wydatkowej) zostały zaprognozowane według wartości przyjętych w projekcie budżetu na 2017 rok i dalej indeksowane o wskaźnik inflacji.

2.2 Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2017 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 175 000,00 zł. Bazując na informacjach

o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

Wartość zaplanowanych w 2017 roku dochodów ze sprzedaży ma zapewnić sprzedaż nieruchomości, głównie działek rolnych i lokali mieszkalnych.

3. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Barciany dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

3.1 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
- 2) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
- 3) pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2017 przyjęto projekt budżetu. W latach 2018-2031 dokonano indeksacji o wagę 100% wskaźnika inflacji. O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych w umowach kredytowych, pożyczkowych i emisji obligacji postanowień.

3.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Barciany na lata 2017-2020. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

Oprócz przedsięwzięć przewidzianych w WPF zaplanowano niezbędne wydatki, takie jak: dotacje celowe dla JST wynikające z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wydatki na pozyskanie gruntów pod inwestycje drogowe itp.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego). Ponadto wynik finansowy budżetu został sprowadzony do 0 w całym badanym okresie. **Tabela 4. Wynik budżetu Gminy Barciany**

	2017	2018	2019	2020
Dochody	31 650 012,89	29 445 252,00	30 121 977,00	30 864 489,00
Wydatki	31 383 700,89	28 361 323,00	28 270 431,00	29 193 799,00
Wynik budżetu	266 312,00	1 083 929,00	1 851 546,00	1 670 690,00
	2021	2022	2023	2024
Dochody	31 657 275,00	32 468 618,00	33 294 258,00	34 138 779,00
Wydatki	29 986 585,00	30 859 422,00	31 904 710,00	32 749 231,00
Wynik budżetu	1 670 690,00	1 609 196,00	1 389 548,00	1 389 548,00
	2025	2026	2027	2028
Dochody	35 002 504,00	35 885 761,00	36 788 887,00	37 714 891,00
Wydatki	33 612 956,00	34 546 213,00	35 499 339,00	36 425 343,00
Wynik budżetu	1 389 548,00	1 339 548,00	1 289 548,00	1 289 548,00

	2029	2030	2031	
Dochody	38 661 615,00	39 629 418,00	40 621 569,00	
Wydatki	37 325 770,31	38 939 750,69	40 253 835,43	
Wynik budżetu	1 335 844,69	689 667,31	367 733,57	

Źródło: Opracowanie własne.

5. Przychody

W tabeli 5 przedstawiono spłaty kredytu, który Gmina Barciany planuje zaciągnąć w 2016 roku. W latach 2017-2031 nie planuje się zaciągnięcia nowego zobowiązania.

6. Rozchody

Na dzień 01.01.2017 kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wynosi 18 932 896,57 zł, a jego spłata planowana jest do roku 2031. Harmonogram spłat kredytów i pożyczek przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela 5. Harmonogram spłat kredytów i pożyczek

Lp	Nazwa	Ostatni rok spłaty	Raty pozostałe do spłaty w latach 2017-2031	2017	2018	2019	2020	2021
	Raty kapitałowe			966 312,00	1 383 929,00	1 851 546,00	1 670 690,00	1 670 690,00
1	BGŻ (13.08.2013)	2029	5 846 655,69	0,00	417 617,00	835 234,00	459 378,00	459 378,00
2	BS	2022	1 625 358,00	281 142,00	281 142,00	281 142,00	281 142,00	281 142,00
3	BS	2030	4 445 896,15	317 448,00	317 448,00	317 448,00	317 448,00	317 448,00
4	SGB	2031	5 515 841,57	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 722,00
5	Planowany kredyt 2016	2030	1 499 145,16	0,00	0,00	0,00	145 000,00	145 000,00
6	Planowany kredyt 2017	2026	700 000,00	0,00	0,00	50 000,00	100 000,00	100 000,00
Lp	Nazwa	Ostatni rok spłaty	Raty pozostałe do spłaty w latach 2017-2031	2022	2023	2024	2025	2026
	Raty kapitałowe			1 609 196,00	1 389 548,00	1 389 548,00	1 389 548,00	1 339 548,00
1	BGŻ (13.08.2013)	2029	5 846 655,69	459 378,00	459 378,00	459 378,00	459 378,00	459 378,00

2	BS	2022	1 625 358,00	219 648,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	BS	2030	4 445 896,15	317 448,00	317 448,00	317 448,00	317 448,00	317 448,00
4	SGB	2031	5 515 841,57	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 722,00
5	Planowan y kredyt 2016	2030	1 499 145,16	145 000,00	145 000,00	145 000,00	145 000,00	145 000,00
6	Planowan y kredyt 2017	2026	700 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	50 000,00
Lp	Nazwa	Ostatni rok spłaty	Raty pozostałe do spłaty w latach 2017- 2031	2027	2028	2029	2030	2031
	Raty kapitałowe			1 289 548,00	1 289 548,00	1 335 844,69	689 667,31	367 733,57
1	BGŻ (13.08.201 3)	2029	5 846 655,69	459 378,00	459 378,00	459 402,69	0,00	0,00
2	BS	2022	1 625 358,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	BS	2030	4 445 896,15	317 448,00	317 448,00	363 720,00	272 800,15	0,00
4	SGB	2031	5 515 841,57	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 722,00	367 733,57
5	Planowan y kredyt 2016	2030	1 499 145,16	145 000,00	145 000,00	145 000,00	49 145,16	0,00
6	Planowan y kredyt 2017	2026	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższa tabela prezentuje całościowy plan spłat zadłużenia Gminy Barciany. W harmonogramie dokonana została zmiana w stosunku do pierwotnego planu. Dokonano przesunięcia spłaty raty kapitałowej w wysokości 417 617,00 z roku 2017 na rok 2019. Stosowna zmiana została ukazana w tabeli kolorem zielonym. Planuje się prolongatę zadłużenia wynikającego z umowy nr U/0091120106/008/2013/3404 z dnia 13 sierpnia 2013 roku pomiędzy Gmina Barciany a Bankiem Gospodarki Żywnościowej S.A. Zmiana w poszczególnych latach wysokości rat przyjętych do spłaty jest możliwa na podstawie § 7 pkt. 6 umowy zawartej pomiędzy Kredytobiorcą a Bankiem BGŻ. Zmiana pozytywnie wpłynie na możliwość spłaty zobowiązań zgodnie z "dozwolonym" indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia. Powyższa operacja jest zgodna z obowiązującym prawem oraz umową łączącą strony, co zostało potwierdzone przez instytucje finansujące.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

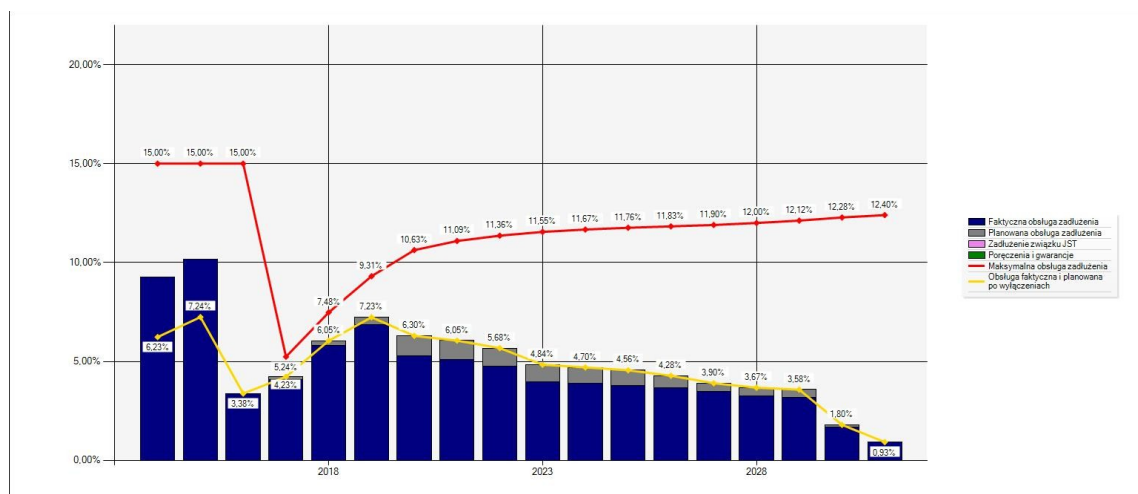
Tabela 6. Kształtowanie się relacji z art. 243 u.f.p.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Obsługa	4,23%	6,05%	7,23%	6,30%	6,05%	5,68%	4,84%

zadłużenia (po wyłączeniach)							
Maksymalna obsługa zadłużenia	5,24%	7,48%	9,31%	10,63%	11,09%	11,36%	11,55%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Obsługa zadłużenia (po wyłączeniach)	4,70%	4,56%	4,28%	3,90%	3,67%	3,58%	1,80%
Maksymalna obsługa zadłużenia	11,67%	11,76%	11,83%	11,90%	12,00%	12,12%	12,28%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2031						
Obsługa zadłużenia (po wyłączeniach)	0,93%						
Maksymalna obsługa zadłużenia	12,40%						
Zachowanie relacji z art. 243	Tak						

Źródło: Opracowanie własne.

Graficzne przedstawienie relacji prezentuje wykres poniżej.

Źródło: Opracowanie własne.

Sytuacja Gminy Barciany jest stabilna. Gmina terminowo reguluje swoje zobowiązania a w całym okresie prognozy zachowana zostanie zarówno nadwyżka bieżąca (art. 242) jak i relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych. W latach 2017-2018 występuje margines bezpieczeństwa pomiędzy dopuszczalnym wskaźnikiem a faktyczną obsługą długu, który w dalszym okresie prognozy ulega polepszeniu. Każda zmiana w budżecie roku bieżącego będzie monitorowana pod kątem jej wpływu na planowany wskaźnik z art. 243. Jednocześnie obecna sytuacja finansowa i sytuacja gospodarcza pozwala na spojrzenie w najbliższą przyszłość optymistycznie. Prognoza Gminy Barciany została wykonana z zachowaniem założeń pozwalających na jej realną realizację a w wielu miejscach przyjęte założenia nazwać można bezpiecznymi.